

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/125/2023
Identifikačné číslo spisu:	2218203359
Dátum vydania rozhodnutia:	15.08.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:2218203359.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a členiek senátu JUDr. Jany Bajánkovej a JUDr. Jany Haluškovej v spore žalobcu: Š. U., nar. XX. XX. XXXX, Š. XXX/.X, Q.H., zastúpený Bányi & Partner s. r. o., Nám. B. Bartóka 5, Veľký Meder, proti žalovanému: Ing. Z. I., nar. XX. XX. XXXX, X. XXXX/.XX, I. S., zastúpený KESZEGH & PUSKÁS advokátska kancelária, Jókaiho ul. 24, Komárno, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 20C/20/2018, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 18. januára 2023 sp. zn. 24Co/97/2022 takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Dunajská Streda (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 14. decembra 2021 a č. k. 20C/20/2018 - 146 rozhodol tak, že:

Žalobu o určenie vlastníckeho práva žalobcu k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX pre k. ú. Q.Ý. N., obec Q., okres Dunajská Streda zamietá (výrok I.). Žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100% (výrok II.).

1.1. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že naliehavý právny záujem žalobcu na určení, že je (spolu)vlastníkom nehnuteľnosti, je daný vždy vtedy, ak je žalovaný zapísaný v katastri nehnuteľností ako jej vlastníkom, lebo rozhodnutie súdu môže byť podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností (napr. ZSP 4/2003). Keďže v danom prípade je žalovaný ako vlastníkom zapísaný v katastri nehnuteľností (LV č. XXXX pre k. ú. Q. N., obec Q.), podmienka existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu je splnená.

1.2. Nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti na základe pozemkových úprav predstavuje spôsob originárneho nadobudnutia vlastníckeho práva, čo znamená, že nadobúdateľ neodvodzuje svoje vlastníctvo k pozemkom od vlastníckeho práva skoršieho vlastníka, ale nadobúda ho nezávisle od neho, prípadne originárny vlastníkom je prvým vlastníkom veci. Je to teda rozdiel od derivatívneho spôsobu nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, pri ktorom vlastníkom odvodzuje svoje vlastnícke právo

od skoršieho vlastníka a nadobúda vlastníctvo len vtedy, ak jeho predchodca bol vlastníkom. Rozlišovanie medzi originárnym a derivatívnym nadobúdaním vlastníctva má v danom prípade nielen teoretický, ale i zásadný praktický význam. Platí totiž, že kto odvodzuje svoje vlastníctvo od jeho originárneho nadobudnutia, nemôže byť dotknutý tým, že jemu predchádzajúci vlastníci vlastníctvo k danej veci riadne nenadobudli. Inak povedané, ak teda vlastník nadobudol vlastníctvo originárne, je v prípade vlastníckeho sporu bez právneho významu spochybnenie nadobudnutia vlastníctva zo strany jemu predchádzajúcich vlastníkov, resp. v danom prípade je bez právneho významu, že prípadne nebol vlastníkom pôvodných pozemkov, ktoré pri pozemkových úpravách zanikli.

1.3. V dôsledku pozemkových úprav podľa zákona č. 330/1991 Zb. dochádza totiž k zániku pôvodných pozemkov (pôvodného predmetu vlastníctva), ktorých vlastníci získavajú do vlastníctva nové pozemky. Táto zmena je pritom odlišná od bežného zániku pozemku rozdelením alebo zlúčením, pri ktorom možno vysledovať osud pôvodného pozemku, keďže pri týchto úkonoch musia byť dodržané určité podmienky, najmä podmienka rovnakého vlastníckeho režimu zlučovaných pozemkov, keďže spoluvlastníctvo je v slovenskom právnom poriadku postavené na ideálnom a nie reálnom vymedzení spoluvlastníckych podielov.

1.4. Pri pozemkových úpravách však dochádza k vytvoreniu nových pozemkov bez ohľadu na to, z koľkých pozemkov a s akým spoluvlastníckym režimom boli tieto vytvorené. Tieto nové pozemky musia byť primerané (§ 11 ods. 3 až 5 zákona č. 330/1991 Zb.), pričom vlastníctvo k nim sa nadobúda dňom právoplatnosti rozhodnutia o schválení vykonania projektu pozemkových úprav alebo neskorším dňom určeným v rozhodnutí (§ 14 ods. 4 zákona).

1.5. Tým, že pozemkové úpravy predstavujú originárny spôsob nadobudnutia vlastníctva, je vlastník pozemku získaného v pozemkových úpravách oprostý od právnej neistoty spojenej s prípadným vlastníctvom skorších vlastníkov. Súčasne by tomuto vlastníkovi malo byť zrejmé jeho vlastníctvo aj na mieste samom, keďže výsledkom pozemkových úprav je nielen nové katastrálne mapovanie, ale i zameranie nových pozemkov v teréne. V dôsledku pozemkových úprav dochádza tiež k zániku pozemkov registra „E“ (ako to bolo i v danom prípade), teda pozemkov evidovaných na mape určeného operátu v obvode pozemkových úprav. Zápisom rozhodnutia o schválení vykonania projektu pozemkových úprav a rozdeľovacieho plánu vo forme geometrického plánu alebo obnovy katastrálneho operátu novým mapovaním (§ 14 ods. 4 druhá veta) do katastra nehnuteľností záznamom, sa totiž všetky pozemky evidujú na dotknutom území len ako parcely registra „C“, t. j. zobrazujúce sa na katastrálnej mape.

1.6. Všetky vyššie uvedené právno-teoretické východiská znamenajú, že právoplatnosťou rozhodnutia o schválení projektu pozemkových úprav a prípadne aj márnym uplynutím lehoty piatich rokov od schválenia tohto projektu na vykonanie prípadnej opravy v zmysle § 42c zák. č. 330/1991 Zb. nemožno už súdom určiť vlastníctvo skutočného vlastníka pôvodného pozemku zaniknutého v dôsledku pozemkových úprav. Nejde totiž o totožný predmet vlastníckeho práva. Pôvodné pozemky schválením projektu pozemkových úprav zanikli. Boli vytvorené celkom iné nehnuteľnosti, s odlišným umiestnením a právoplatným rozhodnutím správneho orgánu (§ 132 ods. 1 a 2 OZ) boli pridelené určeným vlastníkom. Rozhodnutím o schválení vykonania projektu pozemkových úprav je súd viazaný aj v zmysle ust. § 194 CSP, a to najmä novými vlastníckymi vzťahmi ním založenými, nie je teda oprávnený posudzovať ako predbežnú otázku vlastníctvo nehnuteľností, alebo sa odchýliť pri posúdení otázky kto je jej vlastníkom, od stavu na základe takéhoto rozhodnutia zaevidovaného v katastri nehnuteľností.

1.7. Aj keď z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalobca platne uzavrel kúpnu zmluvu na spoluvlastnícke podiely k pozemkom zapísaným na LV. č. XXX a XXX pre k. ú. Q. N. v stave pred pozemkovými úpravami z r. 1999, vzhľadom na vyššie uvedené závery (prezentované o. i. v rozsudku Krajského súdu v Trnave z 26. 2. 2019 sp. zn. 25Co/134/2018) nemožno jeho žalobe priznať úspech, nakoľko sa domáha určenia vlastníctva k (inému) pozemku, ku ktorému originárnym spôsobom (rozhodnutím príslušného okresného úradu o schválení projektu pozemkových úprav) nadobudol vlastnícke právo právny predchodca žalovaného (A. I., nar. XX. XX. XXXX). Keďže zákonnú lehotu piatich rokov na opravu chýb žalobca zmeškal, ďalší osud pozemku (dedenie a následný predaj žalovanému) už nemohol ovplyvniť. V tejto súvislosti je namieste poukázať i na žalovaným citovaný nález Ústavného súdu SR o ochrane dobromyseľného nadobúdateľa.

1.8. Pokiaľ žalobca tvrdí, že sporný pozemok nadobudol vydržaním, je potrebné zdôrazniť, že pozemky, ktorých držby sa žalobca po kúpe ujal, nie sú (už) pozemkom, ku ktorému sa domáha určenia

vlastníckeho práva (s poukazom na vyššie uvedené o originárnom nadobudnutí vlastníctva), preto vydržanie neprichádza do úvahy.

1.9. Vzhľadom na uvedené súd žalobu zamietol ako nedôvodnú.

1.10. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP s ohľadom na plný úspech žalobcu v spore.

1.11. O výške náhrady trov konania sa rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 18. januára 2023 sp. zn. 24Co/97/2022 rozhodol tak, že:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje (výrok I.). Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu (výrok II.).

2.1. V odôvodnení odvolací súd uviedol, že predmetom konania vymedzeným žalobou podľa jej petitu je určenie, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti parcely KN-C č. 1408/9 orná pôda vo výmere 9.985m² zapísaná Okresným úradom Dunajská Streda pre obec Q., k. ú. Q. N. na LV č. XXXX, z dôvodu, že žalobca na základe kúpnej zmluvy z roku 1997 kúpil od vtedajšieho vlastníka všetky podiely k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa na LV č. XXX a XXX v k. ú. Q. N..

2.2. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o preukázané skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku a pretože v celom rozsahu zdiera i jeho právne závery vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na § 387 ods. 2 CSP konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na výstižné a správne odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty uplatnené žalobcom nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť, pričom nezistil naplnenie ani ďalších uplatnených odvolacích dôvodov a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnia iba nasledovné:

2.3. Základnou spornou otázkou v danej veci bolo, či sa vlastník pôvodného pozemku, ktorý zanikol na základe pozemkových úprav vykonaných podľa zák. č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách môže po právoplatnosti rozhodnutia o vykonaní projektu pozemkových úprav domáhať určenia vlastníckeho práva k novovytvoreným pozemkom v rámci daných pozemkových úprav voči osobe, ktorej boli novovytvorené pozemky rozhodnutím správneho orgánu pridelené, prípadne voči jej právnomu nástupcovi. Prvoinštančný súd v preskúmanom rozsudku nastolenú otázku zodpovedal správne, pričom svoj záver v odôvodnení rozsudku aj náležite odôvodnil. Preto odvolací súd odkazuje na ods. 28 až 35 preskúmaného rozsudku, ktoré sa opierajú o rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 25Co/134/2018-156 z 26. 2. 2019, so závermi ktorého sa odvolací súd plne stotožňuje. Prvoinštančný súd následne dospel k správnomu záveru, že po právoplatnosti rozhodnutia o schválení projektu pozemkových úprav resp. po márnom uplynutí lehoty piatich rokov od schválenia tohto projektu v rámci ktorých bolo možné vykonať opravu údajov v zmysle § 42c zák. č. 330/1991 Zb., nemožno už súdom určiť vlastnícke právo vlastníka pôvodného pozemku, ktorý zanikol v dôsledku pozemkových úprav, voči aktuálnemu vlastníkovi, ktorý novovzniknutú nehnuteľnosť nadobudol originárnym spôsobom rozhodnutím štátneho orgánu. Nejde totiž o totožný predmet vlastníckeho práva, keď pôvodné pozemky schválením projektu pozemkových úprav zanikli a boli vytvorené celkom iné parcely s odlišným umiestnením a výmerou, ktoré boli pridelené určeným novým vlastníkom. Vzhľadom na to, že žalobca nikdy nebol výlučným vlastníkom nehnuteľnosti podľa petitu žaloby a to parcely KN-C č. 1408/9 orná pôda o výmere 9.985 m² zapísanej Okresným úradom Dunajská Streda pre obec Q., kat. úz. Q. N., na LV č. XXXX, nie je splnený základný predpoklad úspechu jeho žaloby.

2.4. Na okraj sa žiada uviesť, že na základe predmetnej kúpnej zmluvy zo dňa 16. 12. 1997, od ktorej žalobca odvodzuje svoje vlastnícke právo k dotknutej nehnuteľnosti, nadobudol iba spoluvlastnícky podiel 1/4 a 1/8 z nadobúdaných nehnuteľností, pričom v priebehu konania nevysvetlil z čoho odvodzuje svoje výlučné vlastnícke právo k pôvodným parcelám, resp. následne k novovytvorenej nehnuteľnosti. Žalobca tiež v konaní a v podanom odvolaní tvrdí, že na základe predmetnej kúpnej zmluvy ním nadobudnuté nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX a XXX sú totožné s novovytvorenou parc. č. 1408/9 a majú totožnú výmeru (ktoré tvrdenia žalovaný popiera) čo sa ale nezohoduje s realitou, pretože súčet výmer parciel, ktoré nadobudol kúpnu zmluvou zo dňa 16. 12. 1997 (55.405 m²) je diametrálne

odlišný od výmery novovytvorenej parcely (9.985 m²), ku ktorej určenia vlastníctva sa domáha. Obdobne v konaní nebolo ničím preukázané ani tvrdenie žalobcu (žalovaným popreté), že aj poloha novovytvorenej parcely je totožná s polohou ním nadobudnutých parciel podľa predmetnej kúpnej zmluvy, čo pre uvedený rozmer vo výmere ani nie je možné.

2.5. Pokiaľ odvolateľ v podanom odvolaní namieta, že správny orgán v rámci pozemkových úprav ho mal vyzvať, aby sa prihlásil, čo neurobil, takéto prípadné pochybenie správneho orgánu je bez významu pre dané rozhodnutie. V tejto súvislosti sa ale žiada uviesť, že v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy v roku 1997 bol žalobca katastrom nehnuteľností upovedomený o tom, že vklad vlastníckeho práva na základe predmetnej kúpnej zmluvy sa môže vykonať až po vykonaní pozemkových úprav. Žalobca teda už v čase uzatvorenia predmetnej kúpnej zmluvy vedel, že prebiehajú pozemkové úpravy, ktoré sa týkajú aj ním nadobudnutých pozemkov zapísaných na LV č. XXX a XXX a pri zachovaní bežnej opatrnosti, ktorú možno od každej priemernej fyzickej osoby očakávať, mal dôvod sa o dané pozemkové úpravy sa zaujímať a sledovať ich výsledok a v prípade zistenia väd, mohol v zmysle § 42c zák. č. 330/1991 Zb. v lehote päť rokov požiadať o opravu zistených chýb v katastrálnom operáte, čo neurobil. Aktuálne má žalobca možnosť zväziť uplatnenie nároku podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, za splnenia zákonných podmienok.

2.6. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu by potom bolo absolútne nepotrebné, nadbytočné a neehospodárne vykonávanie dôkazov výsluchom svedkov navrhnutých žalobcom, ktorých výpoveď by nemohla mať žiaden vplyv na vyššie uvedené závery súdov.

2.7. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, po skonštatovaní, že žiaden zo žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov nebol naplnený, potom odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako výrokoch vecne správny, včítane závislého a odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého výroku II. o náhrade trov prvoinštančného konania, s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP, potvrdil.

2.8. O náhrade trov odvolacieho konania v zmysle § 262 ods. 1 CSP s použitím § 396 CSP rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní plne úspešnému žalovanému priznal nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalobcovi. O výške náhrady týchto trov v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolať“) dovolanie. Rozsudok odvolacieho súdu považuje za nesprávny, pretože trpí vadou, ako aj rozhodnutie spočíva na nesprávnom posúdení veci.

3.1. Prvou vadou, je podľa nášho názoru je skutočnosť, že ide o totožný predmet vlastníckeho práva len boli určené nové čísla parciel, ktoré užíva žalobca. Je pravdou, že pôvodné parcelné čísla k pozemkom schválením projektu pozemkových úprav zanikli ale nie parcely, skutočná výmera zostala nezmenená či sa týkala LV č. XXX, XXX alebo LV. XXXX, ktoré sú výmerovo totožné s pôvodnou výmerou na LV č. XXX a XXX. Keď spočítam podiele z listov vl. č. XXX a XXX je celková výmera spolu je 9211,25 m² a nie ako to uvádza odvolací súd diametrálne odlišný a to (výmera 55,405 m²). Neviem aké výpočty viedli odvolací súd k takým nezmyslom a výpočtom, teda aj naďalej tvrdíme, že neboli vytvorené celkom iné nehnuteľnosti ani s odlišným umiestnením, pretože aj výmerou aj polohou zostali nezmenené na tom istom mieste, avšak protiprávne boli právoplatným rozhodnutím správneho orgánu boli pridelené ešte raz právnomu predchodcovi žalovaného. Teda naskytuje sa otázka prečo nie vlastníkov, ktorý predmetné nehnuteľnosti právoplatne kúpil a chybou správneho (či omylom, či vedome) boli pridelené tomu, ktorý ich už predal raz žalobcovi predal. Hraničí to aj s trestnosťou, nakoľko pozemky boli na tom istom mieste veľmi dobre vedeli, že o aké pozemky ide a podľa mňa konali vedome aby ma o pozemky ukrátili. Svedok otec žalovaného mohol tieto skutočnosti vysvetliť ale to na koniec sudca zamietol. Teda by sme boli radi aby nami navrhovaný svedkovia boli vypočutí a dali zrejme tento neprijateľný stav do rovnováhy. Tu sa pýtame, kde je klauzula o vlastníckom práve. Vlastník má byť chránený a nie súdnym rozhodnutím ukrátený o svoje zaplatené a nadobudnuté vlastníctvo, o svoje ústavné právo. Nám sa zdá ako keby prichádzali 50 roky keď sa správny orgán ani vlastníka nespýtal a určil, že niekto iný bude vlastníkom nehnuteľnosti.

3.2. Ďalšou vadou tak okresného a ako odvolacieho súdu je, že sa nezaoberali s vlastníckym právom žalovaného, však vlastnícke právo ako najzákladnejšie subjektívne právo je v podstate 5/6 chránené priamo či nepriamo celým právnym poriadkom počnúc ústavou - každý má právo

vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

3.3. Ďalšou vadou ktorú vytýkame, že žalovaný nezmeškal zákonnú lehotu 5 rokov ako to citoval súd vo svojom rozhodnutí: „Keďže zákonnú lehotu piatich rokov na opravu chýb žalobca zmeškal, ďalší osud pozemku (dedenie a následný predaj žalovanému) už nemohol ovplyvniť“ - cítujem z rozsudku. V rámci pozemkových úprav správny orgán mal vyzvať žalobcu, aby sa prihlásil do konania o pozemkových úpravách ale tak neurobil, pretože v tej dobe kedy sa pozemkové úpravy vykonali ešte žalobca nebol a nemohol byť účastníkom pozemkových úprav, čo vyplýva jasne z celej situácie, teda nakoľko vkladové konanie bolo prerušené pre vykonávanie pozemkových úprav. V danom čase správny orgán vykonávajúci pozemkové úpravy vyzval každého vlastníka nehnuteľnosti, aby sa dostavil do obecného kultúrneho strediska a vyjadril sa k pozemkovým úpravám ako aj ku svojim nehnuteľnostiam. Na toto konanie správneho orgánu, žalovaný sa nemohol zúčastniť ani nemohol byť prizvaný, pretože v danom období bol vlastníkom nehnuteľnosti pána I. X. a nie žalovaný, teda nemohol vstúpiť do konania nakoľko nebol a nemohol byť účastníkom správneho konania, konania o pozemkových úpravách. Je to bežný postup správneho orgánu a jeho povinnosť. Žalovaný však nič neobdržal - žiadnu výzvu a teda nemal ani dôvod zisťovať, či a aké zmeny sa udiali a či sa nejaké zmeny v konaní o pozemkových úpravách týkajú žalobcu. Zmeny sa týkali vlastníka predmetných nehnuteľností a to pána I. X. a nie žalovaného. Teda žalovaný nebol účastníkom pozemkových úprav a teda ani lehota piatich rokov sa na žalobcu nemôže vzťahovať, nakoľko žalovaný až v priebehu súdneho konania zistil, že bol neprávom ukrátený o možnosť obhájiť svoje vlastníctvo na konaní o pozemkových úpravách, tak by podľa nás mala lehota 5 rokov pre žalovaného čo sa týka odvolania voči rozhodnutiu správneho orgánu vykonávajúcemu pozemkové úpravy, začať až teraz a nie, aby bolo premlčané jeho právo, lebo nemôže byť premlčané to čo ani fakticky ani teoreticky neexistovalo.

3.4. Dôvodne tvrdíme, že dovolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave trpí vadami a je nesprávny. Navrhujem preto, aby Najvyšší súd SR rozsudok Krajského súdu v Trnave pod sp. zn. 24Co/97/2022, zo dňa 18. 01. 2023 zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobcu navrhol, aby dovolací súd odmietol dovolanie žalovaného v celom rozsahu a priznal mu právo na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

6. Posudzujúc dovolanie podľa obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) a zároveň v kontexte prijatých rozhodnutí súdov nižších inštancií mal dovolací súd za to, že dovolateľ namieta vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, pričom polemizuje s právnymi závermi súdov nižších inštancií.

7. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva

na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

12. Tvrdený nesprávny procesný postup odvolacieho súdu má spočívať v tom, že nejde o totožný predmet vlastníckeho práva, len boli určené nové čísla parciel, ktoré užíva žalobca. Je pravdou, že pôvodné parcelné čísla k pozemkom schválením projektu pozemkových úprav zanikli, ale nie parcely, skutočná výmera zostala nezmenená či sa týkala LV č. XXX, XXX alebo LV č. XXXX, ktoré sú priemerovo totožné s pôvodnou výmerou na LV č. XXX a XXX. Naďalej tvrdia, že neboli vytvorené celkom iné nehnuteľnosti ani s odlišným umiestnením, pretože aj výmerou aj polohou zostali nezmenené na tom istom mieste, avšak protiprávne boli právoplatné rozhodnutie správneho orgánu boli pridelené ešte raz právnomu predchodcovi žalovaného. Podľa názoru dovolacieho súdu predmetná dovolacia námietka nie je dôvodná, keď súdy nižšej inštalácie a to súd prvého stupňa bodoch 29, 30, 31, 32 a 33 a odvolací súd v bodoch 36 a 37 náležite vysvetlili, že nejde o totožný predmet vlastníckeho práva, keď pôvodné pozemky schválením projektu pozemkových úprav zanikli a boli vytvorené celkom iné parcely s odlišným umiestnením a výmerou, ktoré boli pridelené určeným novým vlastníkom. Žalobca nikdy nebol vlastníkom nehnuteľnosti podľa petitu žaloby a to parcely KN C č. 1408/9 orná pôda, o výmere 9.985 m², zapísaných Okresným úradom Dunajská Streda pre obec Q. k. ú. Q. N., na LV č. XXXX, nie je splnený základný predpoklad úspechu jeho žaloby. Odvolací súd ďalej poukázal na tú skutočnosť, že žalobca nikdy nebol vlastníkom sporných nehnuteľností, nadobudol na základe kúpnej zmluvy iba spoluvlastnícky podiel 1 a 1/8 nadobudnutých nehnuteľností, pričom v priebehu konania nevysvetlil z čoho odvodzuje svoje výlučné vlastnícke právo k pôvodným parcelám, respektíve následne k novovytvorenej nehnuteľnosti.

13. Pokiaľ ide o ďalšiu dovoláciu námietku, že otec žalovaného ako svedok mohol tieto skutočnosti vysvetliť, čo súd však zamietol, s touto námietkou sa náležite odvolací súd vypořiadal v bode 39 svojho rozhodnutia, keď uviedol, že by bolo absolútne nepotrebné, nadbytočné a ne hospodárne vykonanie dôkazov výsluchom svedkov navrhnutých žalobcom, ktorých výpoveď by nemohla mať žiaden vplyv na vyššie uvedené závery súdov.

14. Pokiaľ ide o ďalšiu dovoláciu námietku dovolateľa, že súdy nižšej inštalácie sa nezaoberali vlastníckym právom žalovaného, avšak vlastnícke právo ako najzákladnejšie subjektívne právo je v podstate chránené priamo či nepriamo celým právnym poriadkom počnúc ústavou, každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Aj predmetná dovolacia námietka podľa názoru dovolacieho súdu neobstoí, keď súd prvej inštalácie v odôvodnení svojho rozhodnutia v bodoch 34, 35 a odvolací súd v bodoch 36, 37 predmetnú námietku náležite vysvetlili, že po právoplatnosti rozhodnutia o schválení projektu pozemkových úprav, resp. po márnom uplynutí lehoty piatich rokov od schválenia tohto projektu, v rámci ktorých bolo možno vykonať opravu údajov v zmysle § 42c zák. č. 330/1991 Zb., nemožno súdom určiť vlastnícke právo

vlastníka pôvodného pozemku, ktorý zanikol v dôsledku pozemkový úprav voči aktuálnemu vlastníkovi, ktorý novovzniknutú nehnuteľnosť nadobudol originárnym spôsobom rozhodnutím štátneho orgánu.

15. Pokiaľ ide o ďalšiu námietku dovolateľa, že žalovaný nezmeškal zákonnú lehotu 5 rokov ako to citoval súd vo svojom rozhodnutí, keďže nebol účastníkom pozemnoknižných úprav, a teda predmetná lehota sa na neho nemôže vzťahovať nakoľko až v priebehu súdneho konania zistil, že bol neprávom ukrátený o možnosť obhájiť svoje vlastnícke právo na konaní o pozemkových úpravách. Ani predmetná dovolacia námietka nie je dôvodná, keď odvolací súd sa s ňou náležite vypořiadal v bode 38 svojho rozhodnutia, kde odvolací súd uvádza, že žalobca už v čase uzatvorenia predmetnej kúpnej zmluvy vedel, že prebiehajú pozemkové úpravy, ktoré sa týkajú aj ním nadobudnutých pozemkov zapísaných na LV č. XXX a XXX a pri zachovaní bežnej opatrnosti, ktorú možno od každej priemernej fyzickej osoby očakávať mal dôvod sa o dané pozemkové úpravy zaujímať a sledovať ich výsledok a v prípade zistenia väd mohol v zmysle § 42 písm. c) zák. č. 330/1991 Zb. v lehote 5 rokov požiadať o opravu zistených chýb v katastrálnom operáte, čo neurobil.

16. Dovolací súd zároveň považuje za nevyhnuté poznamenať, že nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, pretože je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Prieskum skutkových zistení zo strany dovolacieho súdu spočíva iba v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v súdnej veci nezistil.

17. Vzhľadom na uvedené dôvody dovolací súd vyhodnotil ako neopodstatnenú námietku dovolateľa, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) CSP.

18. Dovolací súd uzatvára, že dovolanie namietajúce vadu zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP je prípustné, ale nie je dôvodné. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol (§ 448 CSP).

19. Žalovaný bol v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol mu nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.